

**HAK VE ADALET
EKSENİNDE**

KÜRT MESELESİ

6 HAZİRAN 2018

Giriş

Kürt Meselesi, ülkemizin en önemli ve en hayati meselelerinden biridir. İsimlendirilmesinde bile ittifak edilemeyen bu büyük mesele, gelinen noktada ülkemizin bir meselesi olmaktan öte daha kapsamlı ve geniş bir boyut kazanmıştır. Çözüm için doğru teşhis ve yol haritası belirlenemediği için her dönemde varlığını devam ettirmiş ve bununla ilgili kalıcı ve kapsamlı bir çözüm maalesef ortaya konamamıştır. Mesele bir çözüme kavuşturulamadığı için de daha karmaşık bir hale gelmiştir.

Bölgesel gelişmeler ve küresel dinamikler göz önünde bulundurulduğunda, Kürt Meselesi'nin hak ve adalet ekseninde ivedilikle bir çözüme kavuşturulması ülkemiz ve bölgemiz üzerinde emelleri olan emperyalist güçlerin oyununu bozacaktır.

Tarihsel Süreç

Coğrafyamız, asırlar boyu farklı kültürlerin zenginlikleriyle var olagelen bir niteliğe sahiptir. Bu topraklar farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, aynı çatı altında farklı inanışların, etnik ve mezhepsel yapıların bir arada yaşama erdemini bölge insanlarına kazandırmıştır.

Son yüzyılda ise yaşanan iki dünya savaşı ve ulus-devlet yaklaşımları, siyasal rejimler ve topluluklar üzerinde önemli değişimlere neden olmuş, bunun neticesinde coğrafyamız, yeni çatışmalara sürüklenmiştir. Bu durum; inanç, tarih ve kültür gibi tüm paydaş bağları tahrip ederek zenginliğimiz olan farklılıklarımızın çatışma ve kavga üzerinden şekillenmesine sebep olmuştur.

Tarihsel süreç içerisinde Kürtlerin temel haklarının inkâr edilmesi ve adeta asimilasyona maruz kalması, etnik problemleri; Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinin sosyo-ekonomik olarak geri bırakılması da kalkınma sorununu ortaya çıkarmıştır. Hem kimlik hem de ekonomik geri bırakılmışlık terör örgütünün istismar edebileceği bir zemin oluşturmuş ve meseleyi daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir.

Bölge halkı bu süreçte çok ciddi mağduriyetler ve acılar yaşamıştır. 1980 darbe sürecinde ve devamında Diyarbakır Cezaevi'nde uygulanan insanlık onurunu zedeleyen işkence hadiseleri, 90'lı yıllarda Diyarbakır-Lice'de ve Şırnak'ta yapılan zulümler, köy baskınları ve yapılan işkenceler, köylerin boşaltılması, faili meçhul cinayetler, akıbeti belli

olmayan kayıplar telafisi çok zor yaralar açmıştır. Son dönemlerde yaşanan Uludere (Roboski) katliamı bu yarayı daha da derinleştirmiştir.

Çözüm Süreci

Bu meselenin çözüme kavuşturulması ümidi ile 2009 yılında “Milli Birlik ve Kardeşlik Süreci” olarak başlatılan ve 2013 yılı başlarında “Çözüm Süreci”ne dönüşen bir süreç yaşanmıştır. Ancak “Çözüm Süreci”; plansızlık, yol haritası yoksunluğu, temel insani hakların pazarlık konusu yapılması, ortak paydaların yeterince değerlendirilememesi, muhatap yelpazesinin genişletilememesi, mevcut muhatapların tutarsızlıkları, sürecin iyi yönetilememesi, güvenlik zafiyetleri, Suriye politikalarındaki öngörüsüzlük ve stratejik yanlışlar gibi pek çok hata sebebiyle başarısızlıkla sonuçlanmıştır. **AK Parti’nin daha fazla oy kazanma, örgütün ise alan kazanma hırsı çözüme odaklanmaya mani olmuştur.** Sonuç itibari ile toplumda umut oluşturan bu sürecin başarısızlıkla sonuçlanması, meseleyi iyice derinleştirmiş ve içinden çıkılması zor bir hale getirmiştir.

6-8 Ekim Kobani Olayları ile büyük bir yara alan Çözüm Süreci, 7 Haziran 2015 Genel Seçimleri’nden bir süre sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın nitelemesiyle “buzdolabına kaldırılmış”tır. Süreç sonrası meydana gelen birçok saldırı ve patlama hadisesi ile yeniden bir kaos ve çatışma ortamı oluşmuştur.

Çözüm Süreci’nin sona ermesi ile birlikte tekrar başlayan çatışmalar şehir merkezlerine taşımış ve şiddet artmıştır. Bunun neticesinde, bölgedeki vatandaşlarımız ciddi mağduriyetler yaşamış, yüzlerce şehit verilmiş, birçok insanımız hayatını kaybetmiş, binlerce vatandaşımız yaşadığı yeri terk etmek zorunda kalmış, şehirler yıkılıp harap olmuştur.

Ülke, Bölge ve Uluslararası Denkleme Kürt Meselesi

Kürt Meselesi sadece ülkemizin bir meselesi değildir. İran, Irak ve Suriye’de önemli oranda Kürt nüfusu vardır. Bu itibarla Kürt Meselesi, en az dört devleti ilgilendiren ve etkileyen bir derinliğe sahiptir. Bu ülkelerde yaşayan Kürtlerin birbirleri ile akrabalık bağları, komşuluk münasebetleri ve ticari faaliyetleri olduğu gibi, aynı zamanda aralarında sınırlar, tel örgüler ve duvarlar da vardır.

Arap Baharı ile Irak’ta ve Suriye’de yaşananlar, meselenin Türkiye sınırlarını aşan boyutunun ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Geline nokta Kuzey Irak’taki

gelişmeler ve referandumun Kuzey Suriye’de ABD desteği ile PYD tarafından federatif bir yapının oluşturulma çabaları kalıcı çözümü zorlaştırmıştır. Bölgemizde oynanan oyunları dikkate almadan politika oluşturmak orta ve uzun vadede kalıcı bir çözümü zorlaştırabilir.

Türkiye, İran, Irak ve Suriye’nin bir araya gelerek meseleye hak, adalet ve kardeşlik çerçevesinde bir çözüm üretmeleri, emperyalist ülkelerin oyununu bozacak ve tüm halkların barış ve huzura kavuşmasına vesile olacaktır.

Saadet Partisi ve Kürt Meselesi

Kürt Meselesi’nde en cesur ve en sağlıklı bakış açısına sahip olan ve meselenin çözümü noktasında samimi bir çabayı gösteren her zaman Milli Görüş Partileri olmuştur.

Milli Görüş Partileri, çeşitli dönemlerde hazırladığı raporlarla bu meseleye ve yaşanan hak ihlallerine dikkat çektiği gibi, iktidar ortağı olduğu dönemlerde de, icraatları ve uygulamaları ile çözüme yönelik önemli adımlar atmıştır. Temel insan hakları, ekonomik kalkınma ve akan kanın durması hususunda birçok adım atılmış ve bu iktidar dönemleri Kürt Meselesi’nin, Cumhuriyet tarihinin çözüme en yakın olunan dönemleri olmuştur.

Bu gayretler bölge halkının büyük teveccühüne mazhar olmuş ve hep hayırla yâd edilmiştir. Ancak bu adımlar sonucunda Milli Görüş partileri ve başta Prof. Dr. Necmettin Erbakan olmak üzere parti yöneticileri siyasi bedeller ödemişlerdir.

Her türlü engellemelere rağmen hiçbir zaman hakkın ve adaletin tesisi için çalışmaktan geri durmayan Saadet Partisi, bugün de Kürt Meselesi ile alakalı kapsamlı bir çalışma yapmış ve mevcut duruma ilişkin çözüm önerilerini belirlemiştir.

Çözüm Yolları

Bir ülkede huzurun en temel şartı, hak ve adalet merkezinde bir arada yaşamak, farklılıkları koruyarak saygı ve hoşgörü kapsamında birliktelik oluşturmaktır.

Biz inanıyor ve savunuyoruz ki bütün insanlar haysiyet ve haklar bakımından hür ve eşit doğarlar. Bütün insanlar akıl ve vicdan sahibidirler. İşte insanı insan kılan bu özelliklerinden ötürü fertlerin ve toplulukların birbirlerine karşı kardeşlik zihniyeti ile hareket etmeleri elzemdir.

Türk Türk'tür, Kürt de Kürt'tür. Türk Türk olduğu için, Kürt de Kürt olduğu için bir ayrıcalığa sahip değildir. Bununla birlikte Kürtler ve Türkler aynı dinin mensubu, ortak bir tarihin çocukları, aynı kültürün renkleri ve aynı vatanın evlatlarıdır. Türkler ve Kürtler bir vücudun azaları gibidir. Aslına bakılırsa Türk'ün Kürt diye, Kürt'ün Türk diye bir sorunu yoktur. Sorun milletimizde değil, sorun bu milleti bölmeye, ayrıştırmaya çalışan hatalı yaklaşım ve politikalarladır.

Kürt Meselesi'nin çözülmesi, hak ve adalet eksenli bir bakış açısını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle köklü bir zihniyet değişimine ihtiyaç vardır. Türkiye'de ve bu coğrafyada tüm insanlığın saadeti, temel insan haklarının kâmil manada sağlanması ile mümkündür. Buna paralel olarak bugünkü faizci sömürü düzen yerine, üretimi esas alan, gelir dağılımı adaletsizliğini gidererek bölüşümde adaleti sağlayan bir ekonomik düzenin kurulması da şarttır. Aynı zamanda yaşadığı çağı ve dünyayı iyi okuyan, sorgulayan, özgür düşünen, donanımlı, becerileri gelişmiş, bunlarla birlikte milli, manevi ve ahlaki değerlerle teçhiz olmuş, insanlığa faydalı olmayı ilke edinmiş nitelikli nesilleri yetiştirecek olan bir eğitim modeline de geçilmesi gerekmektedir.

Kısa vadede, bölgeyi dış tehditlerden koruyabilmek ve sorunları hızlı bir şekilde çözebilmek için, bölge ülkeleri ve toplum temsilcileri bir araya gelerek, siyasi ve iktisadi ortak platformların kurulması, mevcut platformların etkinlik ve verimliliğinin artırılması önem arz etmektedir.

Kürt Meselesi'nde devletin tutarlı ve istikrarlı bir politika izlemesi de önemlidir. Buna ilişkin politikalar belirli bir strateji çerçevesinde orta ve uzun vadeli olarak belirlenmeli, konjoktüre göre de aşırı değişiklikler göstermemelidir. Yaşanan güncel gelişmeler bu politikalarda ciddi kırılmalara neden olmamalıdır.

Kürt Meselesi'nin çözülememiş olması hak, adalet, ahlak, ekonomi, eğitim, güvenlik gibi birçok alanda ortaya konan yanlış anlayış ve yapılan ihmallerin ortak sonucudur. Dolayısıyla yaşanan eksiklikleri bir bütün halinde ele almadan çözüme ulaşmak mümkün olmayacaktır.

Saadet iktidarında bu meseleyi sadece güvenlik eksenli mücadele ile değil, ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi, psikolojik, ekonomik alanlarda yapacağımız topyekûn reformlarla çözeceğimize inanıyoruz.

Saadet Partisi olarak, **Kürt Meselesi ile ilgili** somut çözüm yollarını 3 başlık altında açıklamayı uygun buluyoruz:

1. Temel İnsan Hakları ve Adalet

Hak anlayışında asıl olan temel hüviyetlerin korunarak adaletin ve sosyal dengenin sağlanmasıdır. Bu anlayıştan sapma zulüm ve kaos doğurur.

Hak anlayışının en önemlisi bizatihi insanın varlığı ile ortaya çıkan haklardır. Bu haklar doğuştan her insanın sahip olduğu "Doğal Haklar"dır. Bu hakları beş kısma ayırabiliriz: "Yaşama", "İrz, Nesep ve Namusun Korunması", "Mülkiyet", "Aklın Korunması", "İnandığı Gibi Yaşama". Bu beş temel hak, hangi inançtan, ırktan, mezhepten ve renkten olursa olsun değişmez insan haklarıdır. Bu hakların her koşulda korunması icap eder. Bu adaletin gereğidir.

İçinde bulunduğumuz şartlarda ihtilal döneminde hazırlanmış olan anayasanın yetersizliği artık kabullenilmiştir. Dolayısıyla, geniş bir toplumsal uzlaşma ile vatandaşlarımızın tamamının benimsediği, insan haklarını teminat altına alan, hak ve adalet merkezli yeni bir anayasaya ihtiyaç olduğu açıktır.

Bu çerçevede;

- I. İnançsız, ırkı, mezhebi ne olursa olsun bütün vatandaşlarımıza temel insan hakları herhangi bir pazarlık konusu yapılmadan tanınacaktır.
- II. Anadil eğitiminin ve anadil kullanımının önündeki engeller kaldırılacak ve bu haklar anayasal güvence altına alınacaktır.
- III. İfade özgürlüğü, şiddet barındırmadığı sürece, her türlü farklı görüşün özgürce ifade edilebileceği şekilde genişletilecektir.

- IV. Halkın oyları ile seçilmiş olan milletvekilleri ve belediye başkanları hakkında herhangi bir iddia varsa gereği hukuk devleti çerçevesinde yapılacaktır.
- V. Toplumdaki bütün farklılıkların siyasi alanda kendisini ifade etmesinin önündeki engeller kaldırılacaktır.
"Temsilde adaletin sağlanması" milletvekili seçimlerinde barajı kaldırarak bütün siyasi görüşlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil edilmesi sağlanacaktır.
- VI. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bazı belediye başkanları hakkında başlatılan tahkikatlar sebebiyle görevden uzaklaştırılan başkanların yerine, mevcut partileri kapatılmamışsa, meclis üyelerince seçim yapılacak, aksi takdirde en kısa sürede seçimler yenilenecektir.
- VII. Şeffaf yönetim ve denetlenebilirlik unsurları artırılarak yerel yönetimler güçlendirilecektir.

2. Ekonomi ve Kalkınma

Ülke ekonomisinin rakamsal olarak büyümesi önemli bir göstergedir, ancak aslolan refah seviyesidir, ekonomik bağımsızlıktır ve milli gelirin adil dağılımıdır. Üretilen milli hâsılanın, toplumu oluşturan kitleler arasında adil paylaşımını sağlamak, devletin asli görevlerindendir. Devlet, toplumun bir kısmını zenginleştirir fakat büyük bir çoğunluğunu yoksulluğa mahkûm ederse, asli görevini yerine getirmemiş olur. İşsizlik ve yoksulluk, sosyal yozlaşma ve çürüme gibi birçok sosyal soruna yol açar. Kitleler arasında çatışmalara ortam hazırlar.

Bu çerçevede;

- I. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimiz için özel kalkınma programları hazırlanacak, kamu kurumlarının koordinasyonu titizlikle uygulanacaktır.
- II. İşsizliği önleyecek, istihdamı artıracak politikalar hayata geçirilecektir. İş adamlarının bölgeye yatırım yapmasını sağlamak amacıyla uygulanabilir ve netice alınabilir teşvik ve destek paketleri hayata geçirilecektir. Gerektiğinde devlet eliyle bölgede yatırımlar yapılarak bölge ekonomisi canlandırılacaktır.

- III. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde tutarlı sanayi hamleleri planlanacaktır.
- IV. Nitelikli işgücü ve ara eleman temini için yatırımcıları cezp etmek için, meslek ve teknik liselerin sayısı artırılabacaktır.
- V. Bölgenin en temel geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılığı canlandıracak politikalar acilen geliştirilecektir.
- VI. Türkiye, İran, Irak ve Suriye arasında, başta sınır ticareti olmak üzere, siyasi, sosyal, ticari münasebetler, bölgeyi kalkındırmak için, ileri düzeyde geliştirilecektir.
- VII. Köylerinden göç etmek zorunda kalan vatandaşlarımızın geri dönüşünü sağlamaya yönelik politikalara hız verilecektir.
- VIII. Çatışmalar nedeniyle zarar gören esnaf ve vatandaşlarımızın zararları ivedilikle karşılanacaktır.

3. İç Barış ve Güvenlik

Devletin en temel görevlerinden biri kamu düzenini korumak ve iç barışı sağlamaktır. Bu hizmet yapılırken insan haklarının, insan onur ve haysiyetinin korunmasına azami dikkat gösterilmesi esastır.

Bir ülkede güvenliği sağlama görevi devlete aittir. Devlet haricinde, hangi gerekçeyle olursa olsun, kişi veya kurumların silahlanması anarşi doğurur. Bir yanlış başka bir yanlışla giderilemez. Şiddet yoluyla hiçbir mesele halledilemez, bilakis daha büyük sorunlar ortaya çıkar. Tarih ve coğrafyamız bunun çok sayıda örneğine şahittir.

Terör örgütlerine katılanlar, nihayetinde bu ülkede doğmuş, bu ülkenin okullarında okumuşlardır. Doğum yerleri Muş, Hakkâri, İstanbul'dur. İsimleri Ahmet, Mehmet, Hüseyin, Abdullah, Selahattin'dir. Bu itibarla terörle mücadele meselesi, dağa çıkmış kişilerin etkisiz hale getirilmesi kadar basite indirgenmemelidir. Dağda ölenlerin bölge insanlarının akrabaları olması birçok ailenin travma yaşamasına sebep olmuştur ve olmaktadır. Bölgedeki bazı ailelerin çocuklarından biri dağda diğeri askerdedir.

Bu açıdan mesele, aynı zamanda bir ailenin asker evladı ile dağdaki evladının karşı karşıya gelmesinin oluşturduğu trajedidir.

Mesele, örgüt ile Kürtlerin özdeşleştirilme yanlıından dolayı, evladını şehit veren anaların, babasını şehit veren yetimlerin, buna sebep olduğunu düşündüğü insanlara düşmanlık beslemesidir.

Mesele, bin yılı aşkın bir süredir tarih, coğrafya ve inanç bağıyla birbirine kenetlenmiş bu aziz milletin evlatlarının birbirine düşürülmesi meselesidir.

Mesele, kendi gencine sahip çıkamayan, okulunda vatan sevgisini aşıl原因amayan, ahlaki ve manevi değerlerle yetiştiremeyen bir ülkenin, sorunu başka yerlerde aramasıdır.

Dolayısıyla meselenin, şiddet ve ölüm üzerinden değil, insanı yaşatma ve iç barışın tesisi üzerinden konuşulması ve çözülmesi zaruridir.

Bu çerçevede;

- I. Öncelikle; akan kanın durması, şiddetin son bulması için tüm alanları kapsayan, bütüncül ve kapsamlı, bir anlayış ve strateji belirlenecektir.
- II. Toplumun her kesiminden insanları kapsayan etkin istişare mekanizmaları oluşturularak, meselenin çözümüne yönelik teklif ve önerilerin açık yüreklilikle konuşulması sağlanacaktır.
- III. Bu meyanda, bütün siyasi partilerin, STK'ların, medya kuruluşlarının, kanaat önderlerinin ve etkili fertlerin katkı yapacağı bir platform oluşturulacaktır.
- IV. Etkin bir medya ve iletişim stratejisi hayata geçirilecektir. Medyada çözüm odaklı, umut ve ufuk veren haberlere daha çok yer verilmesi özendirilecektir. Mutedil ve kucaklayıcı bir dil kullanımı, TRT başta olmak üzere, bütün yayın organlarında kullanılması sağlanacak ve insanlarımız çözüme paydaş olmaya yönlendirilecektir.
- V. Birlik ve beraberlik temellerimizin sağlamlaşması için projeler geliştirilecek, bu çerçevede bakanlık ve kurumların koordinasyonu ile gerekli adımlar atılacaktır.
- VI. Nesillerimizi maddi ve manevi yönden donanımlı hale getirmek için, coğrafyamızın bütün zenginliklerini göz önünde tutarak, her türlü ırkçılık ve tekebbürden uzak, milletimizin temel değerleri ve medeniyet perspektifi üzerinden bir eğitim modeli geliştirilecek ve uygulanacaktır.

- VII. Bölgenin, sosyal, ilmi ve manevi gelişmesinde önemli görevler üstlenen medreselerin resmi statü kazanmaları ve mezunlarının ilahiyat denkliği almaları için mevzuat ve mevzuatları gözden geçirilecektir.
- VIII. Hiçbir şart altında kamu düzeni ve güvenliğinden taviz verilmeyecektir.
- IX. Devlet tarafından alan hâkimiyeti tam olarak sağlanacak ve farklı yapılanmaların bölge halkı üzerinde tahakküm kurması ve baskı yapması engellenecektir.
- X. Devlet, kamu düzenini tesis ederken, hukuktan ayrılmayacak ve meşru zeminde kalacaktır. Askeri operasyonlar sırasında sivil halkın zarar görmemesi için azami düzeyde hassasiyet gösterilecektir. Yaşanması muhtemel insan hakları ihlallerinin, ilgili kamu kurumları ve yargı tarafından etkin olarak denetlenmesi sağlanacaktır.
- XI. Operasyonlar sırasında duvarlara, yatak odası aynalarına yazı yazılması ve bunların medya aracılığıyla yayılması gibi rencide edici ve ciddiyetten uzak davranışlara asla izin verilmeyecektir.
- XII. Kontrol noktaları başta olmak üzere, güvenlik güçlerinin olumsuz dil, üslup, tavır ve davranışları sebebi ile bölge halkının devlete olan bakışını menfi yönde etkilememesi için gerekli tedbirler alınacaktır.
- XIII. Bölgede görev yapan güvenlik birimlerine ve tüm kamu görevlilerine psikoloji, sosyoloji, halkla ilişkiler, bölgenin değer/inanç/kültür yapısı, insan hakları ve hak ihlalleri gibi konularda eğitimler verilecektir.
- XIV. Bölgede nitelikli kamu personelinin istihdamını ve bölgede kalma süresini artırmaya dönük teşvik edici uygulamalar hayata geçirilecektir. Bölgeye nitelikli ve tecrübeli öğretmenlerin ve kamu görevlilerinin gönderilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- XV. Provokasyon yapmak için fırsat kollayan ve farklı kimliklerle bölgede bulunan yabancı ajanlara müsamaha gösterilmeyecektir.
- XVI. Bütün bunlara ilaveten, bölge üzerinde emelleri olan, bunlara yönelik faaliyet gösteren, bu çerçevede bölgenin istikrarsızlaşması için terör yapılanmalarına her türlü yardımı yapmaktan geri durmayan her ülke ve yapı ile ilişkilerimiz gözden geçirilecektir.

Sonuç

Kürt Meselesi'nin çözümünde Türkiye tarihi bir dönemeçte bulunmaktadır. Bu meselesinin çözüme kavuşturulması, ülkemiz ve bölgemiz açısından, büyük önem taşımaktadır. Zira sınırlarımızda yaşanan gelişmeler meselelerimizi kendi içimizde çözemediğimiz takdirde her türlü dış manipülasyona açık bir hedef konumuna gelmemize neden olacaktır. Nitekim bir taraftan komşularımızın toprak bütünlüğü bozulmuş, Irak ve Suriye'de devlet otoritesi kaybolmuşken, diğer taraftan Siyonizm'in bölge üzerindeki emelleri ve hamleleri devam etmektedir. Bunun için öncelikle Kürtleri ötekileştiren yaklaşımlardan kaçınılarak, onları kucaklayacak bir söylem ve eylem geliştirilmelidir. Sonrasında ise bölge ülkeleri ve diğer aktörler ile bir araya gelinerek meseleye hak, adalet ve kardeşlik çerçevesinde bir çözüm üretilmelidir. Bu çerçevede, Türkiye'ye önemli görevler düşmektedir. Türkiye, Batılı güçlerin müdahalesine izin ve fırsat vermemeli, inisiyatif almalı, geçmiş birikim ve deneyimlerinden istifade ile birleştirici rolünü iyi kullanarak İran, Irak, Suriye gibi aktörleri de dâhil edeceği bölgesel birlikteliklere öncülük etmelidir.

Bunların temini küresel emperyalist ülkelerin oyununu bozacak ve tüm halkların kurtuluşuna vesile olacaktır. Gerekli adımlar atılmadığı müddetçe, yaşanan her bir hadise bölgemizi daha da büyük kaosa sürükleyecek, yeni ayrılıklara sebebiyet vererek emperyalizme hizmet edecektir.

Şüphesiz ki çözüm, etnik ve mezheplere dayalı yeni mikro devletler kurmak, coğrafyamızı yeni parçalara ayırmak değil; mevcut parçalanmışlıkları da gidererek daha büyük bir birlikteliğe doğru yol almaktır.